

Budgetuppföljningsrapport 1 2017

2017-01-01 – 2017-03-31

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Bakgrund, syfte	2
Metod	2
Förvaltningsberättelse	3
Finansiell analys	3
Skatteunderlagsprognos	4
Balanskravet	4
Finansiellt mål	4
Omvärldsanalys	4
Samhällsekonomin	4
Ekonomi i kommunsektorn	5
Regeringens budget	5
Befolkning	5
Budgetuppföljning och prognos	7
Kommunfullmäktige m fl	7
Överförmyndarnämnd	7
Kommunstyrelse	8
Utbildningsnämnd	8
Kultur- och fritidsnämnd	10
Vård- och omsorgsnämnd	11
Socialnämnd	13
Näringslivsnämnd	15
Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd	15
Teknisk nämnd	16
Skattefinansierad verksamhet	16
Taxefinansierad verksamhet	16
Centrala åtaganden och finansförvaltning	17
Gustavsbergsprojektet	17
Budgetutfallsprognoser koncernen	18

Sammanfattning

BUP 1 prognostiserar ett negativt resultat om -6,4 mnkr avseende den skattefinansierade verksamheten. Nämnderna prognostiserar ett underskott mot budget med -58,3 mnkr. Underskotten finns främst i två nämnder; vård- och omsorgsnämnden med -18,9 mnkr och socialnämnden med -40,3 mnkr. Skatteintäkter och skatteutjämning beräknas utvecklas bättre än budget, + 13,4 mnkr.

Den avgiftsfinansierade verksamheten består av vatten och avlopp (VA) samt renhållning (RH) och redovisar utanför kommunens resultat. Prognosavvikelsen mot budget för VA är ett överskott om +4,4 mnkr. För RH är prognosen enligt budget.

KIVAB-koncernen beräknar uppnå ett aggregerat resultat för helåret på 22,7 mnkr, vilket är 1,1 mnkr bättre än budgeterat. Resultatet för respektive bolag bedöms ligga i nivå med budget eller bättre.

Bakgrund, syfte

BUP 1 är en helårsprognos för 2017, baserad på erfarenheter och redovisning till och med mars. Rapporten omfattar förutom kommunens egen verksamhet även KIVAB-koncernen inklusive dotterbolag. Rapporten utgår från ett kommunövergripande perspektiv, vilket innebär att nämndernas och bolagens rapporter endast återfinns som sammanfattning i detta dokument. Varje nämnd och bolagsstyrelse behandlar respektive kvartalsrapport.

Årsbudgeten för 2017, med ett resultat på +24,3 mnkr, fastställdes av kommunfullmäktige i oktober 2016. Under första halvåret förväntas fullmäktige besluta om en revidering av budgeten, rörande exempelvis volymkompensation enligt ny befolkningsprognos samt uppdaterade skatteberäkningar. Avsikten är att relativt snart aktualisera ärende om revidering av budget, detta är dock inte beaktat i BUP 1.

BUP 1 är i huvudsak begränsad till en ekonomisk prognos med budgetavvikelser för resterande del av innevarande år. I BUP-rapporter senare under året följs även upp verksamhet, mål, uppdrag, nyckeltal mm.

Metod

Budgetutfallsprognosen ska spegla kommunens och nämndernas förväntade resultat för räkenskapsåret i sin helhet. Samlade bedömningar från nämnder tillsammans med den centrala finansförvaltningen ligger till grund för den övergripande BUP-rapporten.

Prognosen grundar sig på faktiskt utfall från första kvartalet, kända fakta i övrigt och antaganden och bedömningar om verksamheternas ekonomiska utveckling under resten av året. Målsättningen är att ge en rättvisande och realistisk bild av kommunen och kommunkoncernens ekonomi för helåret och därmed ge underlag för väl grundade beslut. Detaljerna framgår av den fortsatta redovisningen.

Förvaltningsberättelse

Finansiell analys

Årets prognos: -6,4 mnkr.

Kommunens prognostiserade resultat avseende helåret 2017 för den skattefinansierade verksamheten uppgår till -6,4 mnkr, vilket är -30,6 mnkr sämre än kommunfullmäktiges budget, +24 mnkr. Resultatet är nettoeffekten av flera över- och underskott, särskilt noteras att nämnderna sammantaget prognostiserar underskott om -58,3 mnkr. Underskottet är främst koncentrerat till två nämnder, socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden. Samtidigt noteras att de budgetposter som kan utgöra viss motvikt (exempelvis centrala reserver) mot underskotten är av betydligt mindre omfattning 2017 än tidigare år.

Den enskilt största budgetavvikelsen avser ensamkommande flyktingbarn, - 21 mnkr, huvudsakligen relaterad till sänkt statsbidrag. Inriktningen är att bearbeta kommunens kostnader, omförhandla avtal mm i syfte att anpassa sig till den sänkta statsbidragsnivån. Emellertid finns det i BUP 1 som synes starka farhågor för att kommunen inte lyckas med det, i alla fall inte i närtid. Det är särskilt bekymmersamt i perspektivet av att statsbidragsförändringen får helårseffekt först år 2018

Den negativa prognosen uppvägs delvis av att skatteintäkter/skatteutjämning beräknas överstiga budget med 13,4 mnkr samt även av överskott i centrala åtaganden. Ett observandum är således att, trots ett betydande överskott från skatteintäkter, visar kommunens helårsprognos för helheten ett minusresultat.

Driftresultatet är avgörande för i vilken utsträckning kommunen lyckas självfinansiera sina investeringar, ett svagt eller negativt resultat leder till hög grad av lånefinansiering. Kommunen har under första kvartalet investerat för 102 mnkr, sedan årsskiftet har upplåningen höjts med 35 mnkr, samtidigt har likviditeten sjunkit. I grunden finns två vägar att gå för att vidmakthålla en sund ekonomi långsiktigt, att stärka driftresultatet eller att sänka investeringsambitionerna. En kombination av båda alternativen är det mest sannolika.

(Tkr)	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse 2017
Nämndernas nettokostnader	-2 189 667	-2 131 336	-58 331
Centrala åtaganden	15 084	2 791	12 293
Skatteintäkter	2 009 315	1 993 000	16 315
Bidrag/avgifter utjämningsystem	187 365	190 256	-2 891
Finansiella poster	-28 500	-30 500	2 000
Årets resultat	-6 403	24 211	-30 614

Skatteunderlagsprognos

Sedan fullmäktiges budgetbeslut i oktober har Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) uppdaterat sin skatteunderlagsprognos flera gånger. Den senaste prognosen som publicerades i slutet på april innebär ökade skatteintäkter med +16,3 mnkr jämfört med budget 2017, samtidigt ger det kommunalekonomiska utjämningsystemet ett något sämre utfall än budget, - 2,9 mnkr. Sammantaget blir det ett överskott om +13,4 mnkr.

Balanskravet

Det lagstadgade balanskravet innebär att kommunens resultat ska vara minst ett nollresultat. Om det slutgiltiga bokslutsresultatet skulle ligga i nivå med vad som prognostiseras i BUP 1 innebär det att Värmdö kommun inte klarar balanskravet 2017. Dock måste prognosen tas som utgångspunkt för att vidta åtgärder i syfte att nå balans. Det bör vara en bestämd ambition att klara balanskravet, en sådan utveckling får anses ligga inom räckhåll.

Finansiellt mål

Att klara minimikravet, balanskravet, är inte tillräckligt. Det är också viktigt att uppnå kommunens finansiella mål. Målet 2017 är ett resultat på 1 procent av intäkter från skatter och utjämnung, i princip det budgeterade resultatet, +24 mnkr. BUP 1 indikerar att det kan bli svårt att nå målsättningen, men det ska inte uteslutas att kommunen, med gemensamma krafter, trots allt ska kunna klara målsättningen.

Åtgärder, uppföljning

Det är av yttersta vikt att de nämnder som prognostiserar underskott upprättar, verkställer och följer upp åtgärdsplaner i syfte att nedbringa underskotten. Det gäller oavsett orsakerna till underskott, förutom om dessa härrör från volymförändringar som garanteras av fullmäktige. Rimligt är också att samtliga nämnder med prognostiserade underskott framdeles gör ekonomiska månadsuppföljningar. Det är synnerligen väsentligt att arbetet med att räta upp ekonomin kommer igång genast, om det ska kunna ge effekter under innevarande år och är också en viktig förutsättning för att kommunen ska kunna gå in med rätt förutsättningar nästa år, 2018.

Omvärldsanalys

Samhällsekonomin

Svensk ekonomi befinner sig i högkonjunktur även om ökningen av BNP minskar från 3,0 till 2,9 procent. Under 2017 bedöms den svenska exporten växa snabbare än 2016 på grund av svag krona och högre tillväxt i omvärlden. Den offentliga konsumtionen ökar med ökande antal barn, äldre och nyanlända. Viss risk finns att den offentliga konsumtionen hålls tillbaka på grund av rekryteringssvårigheterna i offentlig sektor. Offentliga investeringar förväntas öka 2017. En motverkande kraft just för

bostadsinvesteringar är det höga resursutnyttjandet i byggsektorn. Arbetslösheten väntas sjunka ytterligare något från 6,9 procent år 2016 till 6,6 procent 2017 med den kommunala sektorn som främsta motor. Grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden är personer utan fullföljd gymnasieutbildning, personer med funktionsnedsättningar som medför nedsatt arbetsförmåga samt utrikes födda.

Ekonomi i kommunsektorn

Skatteunderlaget beräknas av regeringen växa med 4,8 procent under 2017 och 4,1 procent 2018. Det är en kraftig intäktsstillväxt, men på grund av stora kostnadsökningar hotas kommunernas ekonomi av ett mycket svårt läge. Behovet av kommunala välfärdstjänster bedöms som tidigare öka på grund av den kraftiga invandringen men också på grund av stora demografiska förändringar, med fler barn och äldre i befolkningen. Det finns ett stort behov av investeringar i kommunsektorn till följd av den demografiska utvecklingen och av att äldre infrastruktur behöver ersättas.

Regeringens vårändringsbudget

I april presenterade regeringen 2017 års vårändringsbudget och 2017 års ekonomiska vårproposition. Den ekonomiska vårpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2017–2021. Vårändringsbudgeten anger förändringar i innevarande års budget. Budgeten innehåller satsningar i kommunsektorn som sammanfattas i denna rapport.

Regeringen vill genomföra fyra betydande satsningar under 2017. Ett nytt statsbidrag till den sociala barn- och ungdomsvården, 150 mnkr, föreslås införas 2017. Fördelningsnyckeln mellan kommunerna bygger på flera parametrar, exempelvis antalet ärenden.

500 mnkr, kallat en jämlikhetspeng, satsas på grundskolor med låg andel behöriga till nationella gymnasieprogram. Ytterligare 150 mnkr satsas på gymnasieskolans introduktionsprogram. Det finns i dagsläget inte någon närmare information om hur bidragen kommer att fördelas eller om de ska sökas. Det är därmed vanskligt att bedöma om Värmdö kommun kan komma i åtnjutande av någon del av satsningarna.

Den fjärde större satsningen är 500 mnkr till Klimatklivet som ska öka takten mot ett fossilfritt Sverige. Satsningar som görs i detta avseende ska generellt sett matchas med 50 procents medfinansiering från kommun, företag, landsting och bostadsrättsföreningar.

Befolkning

Värmdö kommun fortsätter att växa. Årets två första månader uppvisar en befolkningsökning om totalt 222 nya invånare. Kommunens befolkning omfattar 42 222 personer, per den 28 februari 2017. Detta innebär en betydligt starkare tillväxttakt än samma period föregående år. Värmdö har 969 fler invånare per den sista februari 2017 än samma månad föregående år. Bidragande orsaker är främst ett inrikes flyttningsöverskott men också ett invandringsöverskott.

Utvecklingen innebär att Värmdö kommun ligger ungefär på den tillväxttakt som angivits i planeringsalternativet i kommunens befolkningsprognos. Det är ännu för tidigt att dra några långtgående slutsatser kring utfallet för hela 2017 då endast siffror för två månader har presenterats. Emellertid är det mycket som talar för fortsatt snabb tillväxttakt då färdigställandet av bostäder ökar, inte minst i Porslinskvarteren.

Budgetuppföljning och prognos

Nämnderna (skattefinansierad verksamhet) prognostiserar ett underskott på helårsbasis jämfört med budget med -58,3 mnkr. Det är främst inom socialnämnd respektive vård- och omsorgsnämnd som de stora avvikelserna mot budget ligger.

Detaljerna framgår av den fortsatta redovisningen.

(Tkr)	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse 2017
Kommunfullmäktige	-6 964	-7 064	100
Överförmyndarnämnd	-3 036	-3 036	0
Kommunstyrelse	-170 754	-173 429	2 675
Utbildningsnämnd	-1 141 977	-1 139 815	-2 162
Kultur- och fritidsnämnd	-111 844	-113 654	1 810
Vård- och omsorgsnämnd	-454 548	-435 689	-18 859
Socialnämnd	-211 249	-170 909	-40 340
Näringslivsnämnd	-4 728	-4 377	351
Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd	-6 614	-6 614	0
Teknisk nämnd (skattefin)	-41 279	-39 373	-1 906
Nämndernas verksamhet	-2 190 018	-2 131 336	-58 331

Kommunfullmäktige m fl

Kommunfullmäktige utövar kommunens beslutanderätt i ärenden av principiell karaktär eller av större vikt för kommunen. Kommunfullmäktige anger mål och riktlinjer för verksamheten, beslutar om nämndernas organisation och verksamhetsformer, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor.

Prognostiserad avvikelse 2017	+100 tkr
<i>Varav betydande avvikelser:</i>	
• Valnämnd	+300
• Politisk sekreterare	-200

Ett visst överskott beräknas, främst handlar det om att valnämndens budgetanslag inte kommer att förbrukas i sin helhet.

Överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämnden är en för kommunen lagstadgad obligatorisk verksamhet som i de flesta avseenden innebär myndighetsutövning. Nämnden är tillsynsmyndighet för kommunens gode män, förvaltare och förmyndare. Syftet med verksamheten är att de som har ställföreträdare, exempelvis barn och sjuka, inte skall lida rättsförluster. Sedan 2011 har Vaxholms stad och Värmdö kommun en gemensam överförmyndarnämnd.

Prognostiserad avvikelse 2017	0 tkr
<i>Varav betydande avvikelser:</i>	
• Politisk ledning	0
• Överförmyndaren	0

Nämndens verksamhet prognostiserar ett utfall i nivå med budget.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen är kommunfullmäktiges beredande och verkställande organ och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs, följs upp och utvärderas. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för hela kommunens verksamhet och ansvarar bland annat för kommunens ekonomi, central förvaltning, utveckling och planering.

Till kommunstyrelsens viktigaste uppgifter hör att:

- leda och samordna arbetet inom kommunen
- ansvara för kommunens ekonomi, lämna förslag till budget och leda budgetarbetet
- ha uppsikt över kommunens nämnder och egna bolag
- genomföra kommunfullmäktiges beslut

Prognostiserad avvikelse 2017	+2 675 tkr
<i>Varav betydande avvikelser:</i>	
• SALS/SEU	+9 500
• Politiska projekt	+1 800
• Plan, mark och exploatering	-8 626

Det prognosticerade överskottet för Politiska projekt handlar om att en del av projektmedel för projektering av kulturhuset och reserven för oförutsedda händelser inte kommer att tas i anspråk (+1,8 mnkr).

Kommunstyrelsen har en reserv för avställda lokaler, den beräknas ge överskott, (+4 mnkr). Medel för högskolesatsning bedöms inte förbrukas under året (+2 mnkr), ytterligare vissa projektmedel förbrukas inte fullt ut (+ 3,5 mnkr).

Underskottet för Plan- och exploateringsenheten, 8,6 mnkr, hänför sig till ett flertal poster, bl a högre konsultkostnader för PFO och Hemmesta vägval. Vidare bedöms planavgifterna vara överskattade i detaljbudgeten. Felperiodiserade plankostnadsavtal ger också underskott, liksom marksanering och kapitalkostnader. Åtgärdsplan ska tas fram i syfte att begränsa enhetens underskott.

Utbildningsnämnd

Utbildningsnämnden är finansierings- och myndighetsnämnd samt ansvarar för kundval och utförande av verksamhet i kommunal regi. Nämnden ansvarar för följande verksamhetsformer:

- förskola och annan pedagogisk verksamhet
- fritidshem och fritidshemsverksamhet i familjedaghem

- förskoleklass, grundskola och grundsärskola
- gymnasieskola och gymnasiesärskola

Prognostiserad avvikelse 2017	-2 162 tkr
<i>Varav betydande avvikelser:</i>	
• Finansiering grundskola	+5 116
• Grundsärskola	+3 220
• Finansiering förskola	+980
• Grundskola	-6 827
• Förskola, pedagogisk omsorg, öppen fsk	-3 151
• Gymnasieskola	-1 500

Prognosen för helåret 2017 för nämnden totalt visar ett underskott på - 2,2 mnkr.

Finansiering

Nämndens finansieringsdel, det vill säga utbetalning av peng och ersättningar till förskolor och skolor visar sammanlagt ett prognostiserat överskott på +6,1 mnkr. Dessa avvikelser består av ett överskott på +1 mnkr för finansiering förskola och barnomsorg, ett överskott på +5,1 mnkr för finansiering grundskola och grundsärskola samt en budget i balans för finansiering gymnasieskola.

Budgetavvikelserna i prognosen för nämndens finansieringsdel förklaras huvudsakligen av volymavvikelser, d v s att utfallet för antal barn/elever avviker mot budgeterat antal.

Verksamhet i egen regi

Nämndens egenregidel visar sammanlagt ett prognostiserat underskott på - 8,3 mnkr.

Förskola, öppen förskola och pedagogisk omsorg

Underskottet på - 3,2 mnkr består av resultatenheternas sammanlagda underskott - 0,2 mnkr och underskott fastighet - 3 mnkr. Följande enheter visar betydande underskott 2017 och har heller inte ackumulerade överskott från tidigare år: Pedagogisk omsorg - 0,6 mnkr, Kopparmora - 0,5 mnkr, och Åkerlyckan - 0,3 mnkr. Enheterna fortsätter sitt arbete med att anpassa kostnaderna till befintligt barnantal.

Grundskola

Grundskolorna prognostiserar sammanlagt ett underskott på - 6,8 mnkr där resultatenheterna visar ett underskott på - 9,8 mnkr och fastighet ett överskott på +3 mnkr. Följande enheter visar underskott: Kullsväddsskolans resursgrupp grundskola - 3,2 mnkr, Värmdö skärgårdsskola - 3,1 mnkr, Farstavikens skola - 2,3 mnkr, Brunn skola -1,2 mnkr, Viks skola -0,9 mnkr och Kyrkskolan -0,1 mnkr.

Grundsärskola

Grundsärskolan/Kullsvedsskolan prognostiserar ett överskott på +3,2 mnkr. Resursgrupp grundskola ingår i grundskolornas resultatenhet, sammantaget prognostiseras en budget i balans.

Gymnasium

Inom gymnasieskolan prognostiserar Gustavsbergs gymnasium en budget i balans. Värmdö Gymnasium räknar med ett underskott på -1,5 mnkr, i sammanhanget ska noteras att skolan har 5 mnkr i ackumulerat positivt resultat från tidigare år.

Kultur- och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämnden är finansieringsnämnd samt ansvarar för kundval och utförande av verksamhet i kommunal regi. Nämnden ansvarar för fritidsgårdar, kulturskola, idrotts-, biblioteks- och kulturverksamhet. Också drift och underhåll av anläggningar, idrottsplatser, leder, naturstigar, motionsspår samt kommunala bad och stränder ingår i nämndens ansvar. Vidare ansvarar nämnden för drift av Värmdö bibliotek, Värmdö kulturskola, Gustavsbergs Porslinsmuseum, Gustavsbergs Konsthall, Ungkulturhuset Gurraberg och fritidsgårdar.

Prognostiserad avvikelse 2017	+1 810 tkr
<i>Varav betydande avvikelser:</i>	
• Kultur- och fritidsverksamhet i egen regi	+1 030
• Finansiering fritidsverksamhet	+500
• Kultur- och fritidsverksamhet centralt	+200
• Finansiering kulturverksamhet	+50
• Politisk ledning	+30

Idrotts- och fritidsanläggningar

Nämnden projekterar flera större investeringar, framför allt konstgräsplaner, som kommer att färdigställas under året eller nästa år. I takt med att investeringar färdigställs aktiveras kostnader för avskrivningar och ränta. För år 2017 beräknas dock ett överskott för kapitalkostnader samt för utveckling och projektering av nya anläggningar på +0,5 mnkr.

Verksamheter i egen regi

Nämndens verksamheter i egen regi prognostiserar ett sammantaget överskott. Porslinsfabriken kommer att ha kostnader för inredningsarkitekter och konsulter i planeringsstadiet, men räknar med ett överskott då öppnandet av upplevelse- och kulturhuset är senarelagt (+0,7 mnkr). Värmdö bibliotek och Gustavsbergs Konsthall

räknar med att nyttja föregående års överskott. Ungkulturhuset och Ung i Värmdö/fritidsgårdsverksamheten prognostiserar en budget i balans.

Kultur- och fritid centralt inklusive ledning, styrning och administration ger ett överskott om +0,2 mnkr till följd av senarelagd rekrytering.

Vård- och omsorgsnämnd

Vård- och omsorgsnämnden är finansierings- och myndighetsnämnd samt ansvarar för kundval och utförande av verksamhet i kommunal regi. Nämnden ansvarar för vård och omsorg för personer med funktionshinder och äldreomsorg. Dessutom ingår att bevaka att de vårdgivare som finns inom Värmdö kommuns produktion planerar, leder och kontrollerar sin verksamhet så att kravet på god vård och hälsa upprätthålls.

Prognostiserad avvikelse 2017	-18 859 tkr
<i>Varav betydande avvikelser:</i>	
Vård- och omsorgsavdelningen	
• Hemtjänst	-9 000
• Särskilt boende	-8 758
• Boende LSS	-3 373
• IFO stöd och service	-2 400
• Öppen dagverksamhet	-180
Biståndsavdelningen	
• Särskilt boende	+5 348
• Ordinärt boende	-500
IFO stöd och insatser	-2 400

Vård- och omsorgsavdelningen

Boende LSS. Enheten har efter första kvartalet högre personalkostnader än budgeterat och prognostiserar även ett underskott för helåret. Anledningen är övertid/mertid p.g.a. uppkomna behov i verksamheten kopplat till brukare samt svårigheter att rekrytera och brist på vikarier.

Särskilt boende. Djuröhemmet prognostiserar för helåret ett underskott mot budget på -2,5 mnkr medan Gustavsgårdens prognostiserade underskott ligger på ca -6,3 mnkr. Djuröhemmets underskott utgörs till största delen av högre personalkostnader än budgeterat. Gustavsgårdens underskott består av lägre intäkter än budgeterat pga ombyggnationen (ca -5 mnkr), men också av ej budgeterade kostnader för införskaffande av nya möbler mm.

Hemtjänst. Omorganisation av hemtjänsten är ännu inte helt genomförd, men verkställs successivt i etapper. Hemtjänsten har fortfarande för mycket administrativ personal (gäller under övergångsperioden), vilket medför för höga personalkostnader. Kostnader för personalens sjukfrånvaro har varit höga, extra resurser i form av handledning och konsult hjälp har medgivits för att få högre frisknärvaro. Varje sjukskrivning resulterar även i extra administrativt arbete.

Biståndsavdelningen

Ordinärt samt särskilt boende. Avdelningen har ökade kostnader för korttidsboenden pga ombyggnationen av Gustavsgården. På grund av ombyggnationen är i dagsläget 15 av lägenheterna tomma. Dessa lägenheter kommer successivt att beläggas från oktober men beräknas inte kunna fyllas helt under 2017.

LSS-insatser. I budgeten för 2017 har medel, 8 mnkr, avsatts för fritidsaktiviteter och arbete/praktik. Inom ramen för dessa medel pågår ett arbete med att få ut personer på praktikplats inom den ordinarie arbetsmarknaden. Under 2017 planeras också flera fritidsuppdrag att genomföras, det kommer även att bli ökade kostnader för kollo då vuxna tillkommer som målgrupp.

Åtgärder för att komma tillrätta med prognosticerat underskott

Bland åtgärder för en ekonomi i balans inom Vård- och omsorgsavdelningen kan särskilt nämnas schemaförändringar, översyn görs inom samtliga enheter. I närtid sker schemaförändringar på Djuröhemmet och Gustavsgården, vilket bedöms sänka kostnaderna med 3,2 mnkr på helårsbasis, under 2017 blir effekten 1,8 mnkr. Till hösten träder schemaförändringar i kraft inom hemtjänsten, helårseffekt 1,3 mnkr (effekt 2017 0,4 mnkr) och inom boende LSS, helårseffekt 1,7 mnkr (effekt 2017 0,6 mnkr).

Det sker också översyn av hög sjukfrånvaro samt ökade satsningar på frisknärvaro inom flertalet verksamheter. Effekten, räknat på helår, uppskattas till 1,4 mnkr, effekten 2017 beräknas till 0,9 mnkr.

Rekrytering av sjuksköterskor pågår, dessutom är avsikten att minska kostnaderna för bemanningsföretag genom kontakt med arbetsförmedling, deltagande i jobbmässor osv. Hemtjänsten omorganiseras och blir en resultatenhet istället för två. Vidare görs en genomgång av samtliga biståndsbeslut inom hemtjänsten, dessa analyseras och sammanfattas i maj 2017. Inom hemtjänsten planeras förändringar rörande dokumentation, i stället för att administrera på kontoret kommer det att ske per telefon (1,5 mnkr kostnadssänkning helår), vidare ger nya lokaler 0,7 mnkr i kostnadssänkning helår. Tidpunkten för genomförande är dock osäker i dessa fall.

Daghöjdens kostnader, avseende scheman och personalkostnader i övrigt, bedöms kunna sänkas med 0,25 mnkr på helårsbasis (halva effekten innevarande år).

Åtgärder för att komma till rätta med prognosticerat underskott inom Biståndsavdelningen är planerade under hösten 2017 med utgångspunkt i att omförhandla priset på externa avtal, konkurrenssättning av pris vid externt köp, överflyttning av extern daglig verksamhet till daglig verksamhet inom kommunen. Vidare planeras åtgärder för översyn av nivåbeslut inom daglig verksamhet och boende.

IFO Stöd och service

Avdelningen har högre kostnader, främst personalkostnader, för LSS-hälsan än budgeterat.

Socialnämnd

Socialnämnden är finansieringsnämnd och ansvarig för kundval och utförande av verksamhet i kommunal regi. Nämnden ansvarar bland annat för individ- och familjeomsorg, försörjningsstöd och familjerätt. Nämnden ansvarar också för prövning och tillsyn enligt alkohollagen samt tillsyn enligt tobakslagen.

Prognostiserad avvikelse 2017	-40 340 tkr
<i>Varav betydande avvikelser:</i>	
IFO myndighet	
• Ensamkommande barnenheten	-21 309
• Barn- och ungdomsenheten	-8 900
• Vuxenenheten	-6 607
• Arbete- och försörjningsenheten	-2 527
• Mottagningsenheten	-1 000

Ensamkommande barnenheten

Den prognostiserade avvikelsen på motsvarande -21,3 mnkr inom verksamheten beror främst på minskade intäkter från Migrationsverket i och med att ersättningssystemet förändrats. Enheten har även haft högre konsultkostnader på grund av två vakanta socialsekreterartjänster.

Emellertid bör noteras att prognostiserade intäkter under 2017 för utgifter avseende 2016 har beräknats med försiktighet. Intäkterna är svåra att beräkna, det ska inte uteslutas att utfallet blir bättre än prognosen.

Barn och ungdomsenheten

Under första kvartalet har verksamheten haft 7 vakanta tjänster samt även annan frånvaro som sjukdom, VAB m.m. motsvarande 4,5 tjänster. Totalt har 11,5 tjänster ersatts av 6,5 konsulttjänster. Samtliga tjänster planeras vara tillsatta vid halvårsskiftet. Helårsprognos för konsulttjänster uppgår till -3,6 mnkr, prognosen för personalkostnaderna beräknas bli -2,7 mnkr.

Under årets första kvartal har tre LVU-omhändertaganden varit placerade inom SiS vilket är extremt dyra placeringar. Prognosen visar – 1,0 mnkr. Placeringarna kommer att upphöra vid halvårsskiftet. Kostnaderna för jourhemplaceringar har varit höga eftersom omvårdnadsbehoven i flera placeringar varit omfattande, - 1,0 mnkr. För öppenvård prognostiseras – 0,6 mnkr, dock har antalet köpta öppenvårdsinsatser minskat och ersatts med öppenvård på hemmaplan, vilket är ett mer kostnadseffektivt alternativ.

Vuxenenheten

Verksamheten har en prognostiserad avvikelse på motsvarande -6,6 mnkr för helåret. Underskottet avser främst kostnader inom beroendevårdens stödboende, både interna boenden på motsvarande -1,0 mnkr som externa på motsvarande -4,6 mnkr. Även externa stödboenden inom socialpsykiatrien prognostiserar ett negativt utfall på motsvarande -1,0 mnkr.

En åtgärdsplan har upprättats för att komma tillrätta med de höga kostnaderna inom de externa stödboendena och ett omfattande förändringsarbete har påbörjats tillsammans med de interna utförarna. Till en början genererar omställningen högre kostnader men på sikt kommer en vårdkedja att upprättas som medför effektivare behandlingsprocesser och mindre inlåsnings effekter i stödboendena.

De höga kostnaderna inom de externa stödboendena består till stor del av målgruppen äldre, 65 + med omfattande omvårdnadsbehov, där åtgärdsplaner behöver upprättas tillsammans med äldre enheten.

Arbete- och försörjningsenheten

Verksamheten prognostiserar en avvikelse på motsvarande -2,5 mnkr för helåret. Avvikelsen består främst av ökade kostnader för flyktingfamiljer som på grund av höga hyror, tandvård och glasögonkostnader inte klarar sig på den statliga schablonersättningen utan komplettering har betalas ut genom försörjningsstödet. En s k glappersättning förskottas också genom försörjningsstöd under en månad i avvaktan på att familjerna får sin schablonersättning. Eftersom att det uppstått längre utbetalningstid än en månad för denna ersättning har försörjningsstöd betalats för ytterligare ca två månader per hushåll, detta är kostnader som inte täcks av schablonersättningen.

Mottagningsenheten

Prognos för helåret uppgår till -1,0 mnkr. Det har varit svårt att rekrytera försörjningsstöds mottagningen, avvikelsen beror främst på konsultkostnader för vakanta tjänster. Även familjerätten uppvisar underskott.

Åtgärder för att komma till rätta med prognostiserat underskott

Ny organisation för IFO myndighet sätts enligt plan den 1/9 2017. Färre enheter innebär sänkta kostnader med helårseffekt om 2,0 mnkr, effekten 2017 blir 0,7 mnkr. En särskild åtgärdsplan inom respektive enhet är upprättad och uppföljning sker varje månad, planen revideras vid behov. Arbetet med metodik och effektivisering ska reducera kostnaderna ytterligare, i vilket omfattning är dock svårt att bedöma i nuläget.

Uppföljning sker också varje månad när det gäller samgående med interna utförare utifrån beroendeprocess genom upprättande av vårdkedja.

Inom flyktingmottagandet öppnas ett eget stödboende vid Äppelbo, därvid reduceras nämndens underskott med 3,0 mnkr på helårsbasis, effekten innevarande år beräknas till 2,0 mnkr.

Externa insatser inom öppenvård ska ersättas med interna familjebehandlare. Tätare samarbete med arbetsmarknadsenheten sker med uppföljning varje månad. Nollvision gäller för konsult/bemanningsföretag.

Färre nya placeringar av vuxna i olika boendeformer och färre placeringar och kortare placeringstider avseende barn och unga ska ge lägre kostnader. Uppföljning sker varje månad. Eget utförande av familjebehandling beräknas sänka kostnaderna med 2,0 mnkr under 2017.

Kostnaderna för akut och skyddat boende bedöms kunna sänkas med 1,0 mnkr under innevarande år.

Näringslivsnämnd

Näringslivsnämnden är finansieringsnämnd, myndighetsnämnd och ansvarar för kundval och utförande av verksamhet inom områdena SFI, integration, arbetsmarknad, näringsliv och vuxenutbildning.

Prognostiserad avvikelse 2017	+351 tkr
<i>Varav betydande avvikelser:</i>	
• Näringsliv och besöksnäring	+351

Den prognosticerade avvikelsen avser nettoeffekten av vakant

tjänst som näringslivschef och anställning av tillförordnad gruppchef.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för att med utgångspunkt från fullmäktiges riktlinjer samt regler i plan- och bygglagen, miljöbalken, livsmedelslagen med tillhörande lagstöd inom verksamhetsområdet, pröva frågor om anmälningar eller ansökningar om bygglov, enskilda avloppsanläggningar, strandskydd med mera. Nämnden ska också utföra fortlöpande tillsyn av regelefterlevnad inom nämndens ansvarsområden.

Prognostiserad avvikelse 2017	0 tkr
<i>Varav betydande avvikelser:</i>	
• Byggenheten	0
• Stabsenheten	0
• Miljö-, hälsoskydd- och livsmedelsenheten	0
• Enheten för små avlopp	0
• Politisk ledning	0

Nämnden prognostiserar ett utfall för året i nivå med budget.

Teknisk nämnd

Tekniska nämnden ansvarar för följande verksamhetsområden: trafik, renhållning och snöröjning, kommunalt vatten och avlopp samt gatu- och parkfrågor. Nämndens ansvar innefattar drift och nyanläggning beträffande renhållning, VA-verksamhet, väghållning, operativa trafik- och lokala kollektivtrafikfrågor, samt skötsel av skogs- och parkmark. Nämnden ansvarar också för de fastigheter som har kommunala anläggningar/verksamhetslokaler.

Skattefinansierad verksamhet

Prognostiserad avvikelse 2017	-1 906 tkr
<i>Varav betydande avvikelser:</i>	
• Teknisk drift	-1 906

Den prognosticerade avvikelsen inom skattefinansierad verksamhet ligger inom Teknisk drift där ökade kapitalkostnader, delavslut Gustavsbergs allé inom Gustavsbergsprojektet står för – 2,4 mkr. Samtidigt har Teknisk drift lägre personalkostnader pga vakanser, + 0,5 mkr. Utifrån nämndens underskott ska åtgärdsplan tas fram.

Taxefinansierad verksamhet

Prognostiserad avvikelse 2017	+4 422 tkr
<i>Varav betydande avvikelser:</i>	
• Vatten & avlopp	+4 422
• Renhållning & slam	0

Vatten och avlopp

Inom Vatten och avlopp förklaras överskott, + 1,6 mnkr, av att anläggningsavgifter, som betalas av kommunen internt, numera (enligt rådande redovisningsprinciper) i sin helhet förs till årets resultat istället för att periodiseras på framtiden. Kapitalkostnader beräknas bli lägre än budgeterat (+3,2 mnkr).

Renhållning och slam

Ingen prognosavvikelse finns att rapportera.

Centrala åtaganden och finansförvaltning

I helhetsbilden ingår även kommungemensamt budgeterade poster och finansförvaltningen. Exempel på detta är skatteintäkter, intäkter och kostnader inom utjämningsystemet, statsbidrag inom maxtaxan och finansiella kostnader och intäkter samt pensioner. Det finns även centrala reserver för volym- och konjunkturförändringar.

Sammantaget visar dessa poster ett överskott jämfört med budget på 25,7 mnkr. Här beskrivs de poster som prognostiserar betydande avvikelser.

Prognostiserad avvikelse 2017	25 717 tkr
<i>Varav betydande avvikelser:</i>	
• Centrala Gustavsberg	-1 600
• Hamnfastighet	-5 500
• Pensioner	8 749
• Finansnetto	2 000
• Skatteintäkter	16 315
• Utjämningsystem	-2 891
Volym- konjunkturreserv	10 000

Kommunens kostnader för pensionsskuldens ökning täcks till största delen av det interna PO-pålägg som verksamheten betalar, dock har erfarenhetsmässigt krävts ytterligare viss finansiering via finansförvaltningen. Emellertid har behovet att denna kompletterande finansiering blivit väsentligt mindre de senaste åren. För 2017 beräknas därför överskott, 8,7 mnkr, jämfört med budget för posten Pensioner.

Ett fortsatt lågt ränteläge kan förväntas resten av året, varför finansnettot prognostiseras ge en positiv budgetavvikelse, + 2 mnkr.

I budgeten finns **centralt reserverade utrymmen** för volym- och konjunkturförändringar. Det rimligt att räkna med att dessa reserver kan behöva tas i anspråk, helt eller delvis. Dock har nämnderna i sina prognoser tagit i beaktande vissa volymavvikelser, mot denna bakgrund är det logiskt att prognostisera överskott för del av nämnda reserver, i annat fall riskerar prognosen dubbelräkna volymavvikelser. I BUP 1 prognostiseras överskott om + 10 mnkr.

Sedan fullmäktiges budgetbeslut i oktober har SKL uppdaterat skatteprognosen flera gånger. Den senaste prognosen dateras den 27 april, den visar en starkare skattekraftstillväxt än vad som förväntades i höstas. Sammantaget uppskattas Värmdö kommun få in 13,4 mnkr mer i skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämnning än budgeterat.

Gustavsbergprojektet

Gustavsbergprojektet innebär att 2 700 nya bostäder kommer att byggas i Gustavsberg samt nya parker och andra offentliga platser. Projektet har delats upp i åtta olika områden. Porslins kvarteren, Centrum, Kvarnbergsterassen, Vattentornsberget, Strandvik,

Mariagatan, Gustavsbergs hamn och Idrottsparken. Projektet har gått in i en genomförandefas genom antagandet av två av detaljplanerna; Porslinskvarteren och Mariagatan.

Projektets driftskostnader och intäkter påverkar kommunens resultat. På grund av de stora osäkerheter som råder kring tidsplaner budgeteras projektet separat. Kostnaderna i projektet är till största del investeringskostnader.

Detaljplanen för Strandvik har gått in i ett genomförandeskede. Arbetet med genomförandet under första kvartalet uppgår till 15 tkr, prognosen för 2017 är 200 tkr. Porslinskvarteren är i ett genomförandeskede och har en driftbudget på 210 tkr. Arbetet under första kvartalet uppgår till 133 tkr. Driftutgifterna prognostiseras till ca 500 tkr då projektet är inne i en genomförandefas som kräver mycket samordning och projektledning.

Detaljplanearbetet för Gustavsbergs centrum pågår och utredningskostnader och detaljplanekostnader för centrum har budgeterats till 950 tkr för 2017. Arbetet under första kvartalet uppgår till 75 tkr. Detaljplanearbetet kommer troligtvis komma igång med en högre intensitet till hösten, därför prognostiseras driftutgifterna till ca 600 tkr. Budgeten för Vattentornsbergets detaljplanearbete är på 600 tkr. Detaljplanearbetet kommer dock inte komma igång förrän senare under 2017, därför prognostiseras driftutgifterna till ca 100 tkr.

Prognosen för administration och kommunikation är 2 000 tkr, under första kvartalet uppgår dessa till 239 tkr.

Kvarnbergsterrassen har ingen driftbudget för 2017, dock har arbete med att ta fram handlingar inför en ny markanvisning pågått vilket har resulterat i en driftkostnad på 137 tkr under första kvartalet. Totalt uppskattas denna utgift totalt till 200 tkr under 2017.

Kommunen har tagit en del driftutgifter gällande sanering i Porslinskvarteren på mark som kommunen har förvärvat av Villeroy och Boch. Enligt köpeavtalet med Villeroy och Boch ska de bekosta saneringen. Denna utgift kommer därför vidarefaktureras till Villeroy och Boch.

Budgetutfallsprognos för bolagen (KIVAB-koncernen)

För KIVAB-koncernen föreligger en aggregerad (dock inte konsoliderad) resultaträkning för första kvartalet 2017. Sammantaget uppgår koncernens nettoresultat, med hänsyn taget till finansiella poster och fastighetsförsäljningar, för perioden till 3,5 mnkr. Det är 3,8 mnkr lägre än första kvartalet 2016.

Nettoomsättningen är drygt 1,2 mnkr, motsvarande 2,5 procent, högre än föregående år, medan rörelsekostnaderna ökat med 5,1 mnkr, motsvarande 12 procent. Avvikelseerna kan i huvudsak härledas till VärmdöBostäder AB:s verksamhet, se kommentarer nedan.

Trots kostnads-/intäktsdiskrepansen under perioden är prognosen för helåret ett resultat

på + 22,7 mnkr, vilket är +1,1 mnkr jämfört med budgeterat resultat.

Kommunhuset i Värmdö AB:s resultat uppgår för kvartalet till -0,1 mnkr vilket är 181 tkr bättre än med samma period förra året. Bolaget räknar med att för helåret uppnå ett resultat på + 10,8 mnkr, vilket är 1,0 mnkr bättre än budget.

Gustavsbergsbadet AB redovisar ett nettoresultat på -1 418 tkr, som är ca 450 tkr bättre än motsvarande period 2016. Det förbättrade resultatet jämfört med 2016 förklaras av en ökning av nettoomsättningen (högre besöksantal och höjda entréavgifter fr.o.m. 1 februari), samtidigt som rörelsekostnaderna ligger på oförändrad nivå. Bolaget redovisar i sin kvartalsrapport begränsade intäktsförluster, ca 80 tkr, på grund av oplanerade driftstopp. Prognosen på helårsbasis är ett resultat i nivå med budget, ett underskott på 8,7 mnkr.

VärmdöBostäder AB uppvisar ett resultat för perioden med – 2,2 mnkr, vilket är en markant försämring jämfört med motsvarande period 2016, + 8,9 mnkr. Nettoomsättningen har ökat med ca 1 mnkr, samtidigt som rörelsekostnaderna stigit med drygt 5 mnkr. Kostnadsökningen kan framför allt förklaras av ökade driftskostnader, underhållskostnader och konsultkostnader. Resultatförsämringen förklaras också av att bolaget under motsvarande period 2016 hade relativt betydande realisationsvinster från försäljningar av fastigheter. Reavinsterna under perioden är knappt 6,5 mnkr lägre än motsvarande period 2016. Resultatprognosen för helåret är ändå i nivå med budget för 2017, + 12,8 mnkr.

Värmdö Hamnar AB uppvisar ett nettoresultat för kvartal 1 på + 4 028 tkr. Utfallet inkluderar dock en reavinst från fastighetsförsäljning på 3 561 tkr. Exkluderat denna uppgår resultatet till +467 tkr, jämfört med +562 tkr motsvarande period i fjol. Nettoomsättningen ligger något under budget, vilket huvudsakligen beror på att beläggningen på besöksparkeringen i Stavsnäs sjunkit med ca 35 % jämfört med 2016. Anledningen är framförallt att Seglarhotellet i Sandhamn hållit stängt under perioden, samt påskens sena infallande.

Rörelsekostnaderna ligger i stort sett på samma nivå som 2016, och beroende på underhållsperiodiseringar ca 10 % lägre än budget. Sammantaget prognostiserar bolaget ett årsresultat i nivå med budget, + 7,8 mnkr (inklusive nämnda reavinst).